

Jozef Jespersstraat

De Jozef Jespersstraat verwijst naar Hendrik Jozef Jespers. Hij is geboren op 21 januari 1878 in Zoersel en is gestorven op 16 maart 1918 in Edegem. Hij was de weduwnaar van Maria Maandag en daarna de echtgenoot van Marie Catharina Huysmans. Jozef is de grootvader van Frank Jespers. Het zwembad van Edegem is naar Frank genoemd.

Jozef baatte vroeger een café uit op de Sint-Paulusplaats in Antwerpen. Jozef zorgde, als spion, voor informatie over Duitse treintransporten. Zijn café werd gebruikt als brievenbus. Op plaatsen waar het druk is kunnen ze makkelijk informatie doorgeven aan een ander persoon zonder dat het verdacht lijkt. Treinen waren een belangrijk transportmiddel van de Duitsers. Die informatie

was cruciaal voor de geallieerden. Spionnen speelden een belangrijke rol in de Eerste Wereldoorlog. Er waren verschillende soorten spionnen. De waarnemers (dat waren de familieleden en vrienden), de codeerders (zij zijn de leiders van de diensten), de koeriers (zij brachten de informatie over) en de berichtsmokkelaars (zij zorgden ervoor dat de berichten over de grens geraakten).

Om berichten over de grens te krijgen, hadden de spionnen een vals paspoort nodig. Als een spion gepakt werd, werd hij ondervraagd. Soms werden ze zelfs gemarteld voor de informatie die ze hadden. Daarom zorgden ze ervoor dat ze niet te veel personen kenden. Deze contactpersonen konden ook ondervraagd worden. Er waren veel mensen die pas later te weten kwamen dat hun burens of mensen uit hun omgeving ook spionnen waren. Hun berichten, die ze moesten overbrengen, hadden ze geschreven met sympathetische inkt. Dat is een onzichtbaar inkt. Ze gebruikten ook codetaal zodat de Duitsers niet wisten waar de spionnen het over hadden. Ze camouflerden hun berichten door ze in de fietsbanden, kleren, knopen, hoeden, veters ... te stoppen. Een andere manier om hun berichten over de grens te krijgen was met pijl en boog.

Op 4 augustus 1917 werd Jozef aangehouden door verklikking. Hij werd gevangengenomen en ondervraagd. Ze hielden hem gevangen in de Begijnenstraat. Vele spionnen werden terechtgesteld. Zes personen werden gefusilleerd op 16 maart 1918. Arthur Wattiez, Jozef Jaspers, Jozef Leroy en pastoor Moons waren vier van de zes personen die toen gefusilleerd werden. De executie gebeurde in Fort 5 in Edegem.

In 1922 was er al een Jesperslaan in Edegem, maar die verdween door een nieuwe laan, de Prins Boudewijnlaan.

Hendrik Jozef Jespers kreeg een straat voor alles wat hij heeft gedaan en om hem te eren. Hij rust nu op het Schoonselhof.

Bronnen

<https://martinusevers.org/2017/08/04/hendrik-jespers-opgepakt-wegens-spionage/>

Foto's: Historisch Archief van Erfgoed Edegem